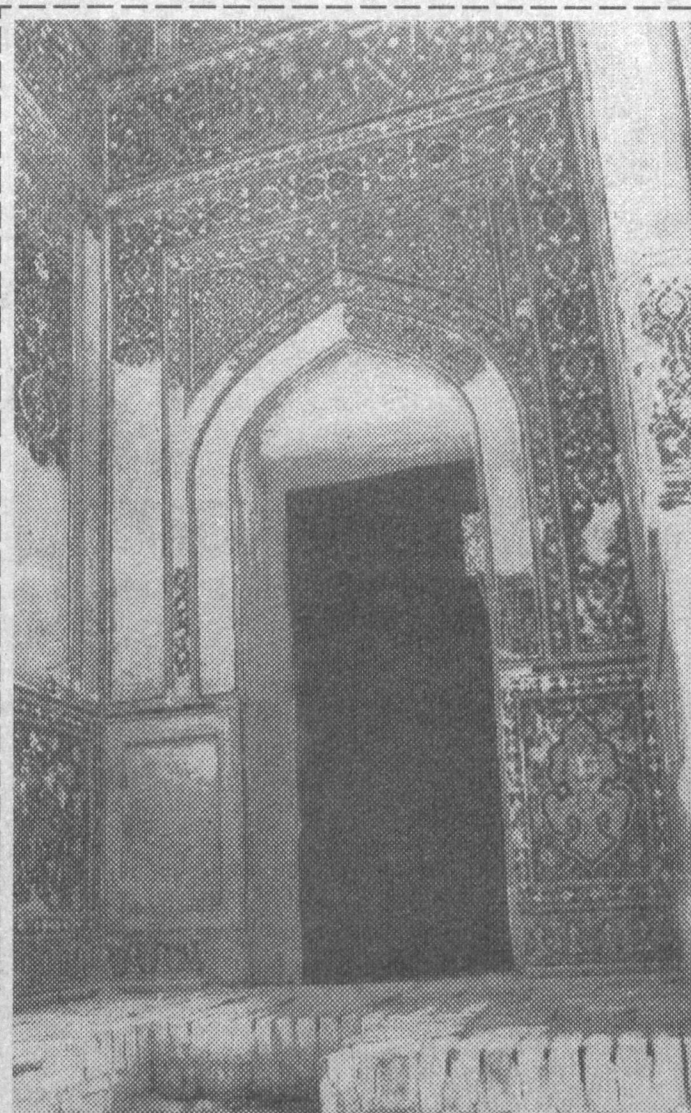

қўйганини, Мираб мал-расаси яна толиби илмлар билан тўлганини гапирди ўтирмади.

Сайёх Минораи Калон олдида узоқ туриб қолди. Бошига оппоқ булутлар илиниб қолган Минораи Калон назарида тилга кираётгандек эди:

— Не-не воқеаларга гувоҳман. Тепамда осмон, пойимда Бухоро. Не-не валииларни кўрмадим. Не-не осийларни кўрмадим. Шукур, бугунги тўю тантанани ҳам кўриш насиб этди. Эй, Сайёх, Истиқлол шаббадаларига бағрингни оч! Шунда бу шаҳар нечун бунчалар гўзаллашиб кетганини англаб етасан.

Учовлон Шохруд канали соҳилларида бўлишди. Махоки Атор масжиди олдида эҳтиром бажо этишди. Исмоил Сомоний мақбарасининг ҳар бир гиштига, нақшига маҳлиё бўлишди. Айниқса Чашмаи Аюб уларни ҳайратга солди. Улуғбек мадрасаси ўз маҳобати билан вуждларига ҳаяжон солди.

ОЛАМ УРА ОЛАМ

— Олам кўриш керак, — деди Сайёх. Олам кўрсанг — кўзинг очилади.

— Юрт кезиш керак, — деди Донишманд. Юртинг тарихини билмаслик, унинг жамолини кўрмаслик — гуноҳи азим.

— Фалон давлатнинг фалон олими бундоқ гапирди, дея ёзғирмайлик, — деди Меъмор. — Оғиз уники, гапираверади. Лекин юртимиздаги ёдгорликларни асраш, улар сафини тўлдириш бизнинг ишимиз.

— Сен кимсан? Қасрдан келяпсан? — сўрашди Сайёх билан Донишманд. — Сайёх десак алломага ўхшайсан, олим десак тарзинг сайёхга меънайдир.

— Олисан, жуда олисан, ота-боболаримиз яратган эртақлардан, афсоналардан, ривоятлардан келяпман. Шундоқ шаҳарнинг бугунини кўриш учун келяпман. Тўй-тўйлагани келяпман.

Сайёх билан Донишманд унга ҳайрат билан боқибди. Чамаси афсонага айланган шахсларни билишарди лекин афсонадан чиқиб келган одамни биринчи бора кўришлари эди чоғи.

— Олам кезаман дедиллар, — давом этди Меъмор. — Юринглар, сизларни бир оламга олиб бораман.

Учовлон ҳайё-ҳайт деб йўлга тушишди. Куёш билан ҳароратда басмабас ўйнаган Қорақумдан ўтишди, Зарафшон дарёси соҳилларига етишди.

Ниҳоят олисан улўвор минора кўзга ташланди. — Шаҳар бўлса керак, — деди Донишманд.

— Бобом айтган шаҳри Бухоро шу бўлса керак, — деди Донишманд.

— Гард юқтирмасдан сақлабди-я! Меъмор бу сафар индамди. Минораи Калоннинг аёвсиз тўпга тугилганини, лекин шунда ҳам қилт этмай турганини, Амир Олимхон арқига неча тонна бомба ташланганини, лексин халқимизнинг қўли гул меъморлари уни яна бошқатдан гулдек қилиб

мирлаб турарди. Бир тарафда Нодир Девонбеги мадрасаси, бир томонда Минораи Калон. Сайёх билан Донишманднинг ақли шошиди.

— Орадан шунча йил ўтса ҳам худди кеча қурилгандек-а? — деди Сайёх.

— Халқ зўр экан, — деди Донишманд. — Гард юқтирмасдан сақлабди-я! Меъмор бу сафар индамди. Минораи Калоннинг аёвсиз тўпга тугилганини, лекин шунда ҳам қилт этмай турганини, Амир Олимхон арқига неча тонна бомба ташланганини, лексин халқимизнинг қўли гул меъморлари уни яна бошқатдан гулдек қилиб

— Шаҳарнинг 12 дарвозаси ҳам очик, — деди Меъмор. — Қани, илдамроқ юринглар.

Улар Бухорога кириш-

сига қўйиб, ҳуш келибсиз дейётганга ўхшарди. Сайёх билан Донишманд йўлга отланишди.

— Мен шу ерданман, улўғ тўйга мезбонман. Имом ал-Бухорий, Мавлоно Рудакий, Мавлоно ибн Синоларнинг руҳи билан биргача. Сизларга эса оқ йўл. Бухорои Шарифнинг бугунги жамолини оламга ёйинглар.

Сайёх билан Донишманд йўлга чиқдилар. Олдида бутун бошли жаҳон, орқанда эса бир жаҳонга бергусиз Бухоро яшнаб турарди...

Ғолиб МИРЗО. СУРАТЛАРДА: Бухоро манзаралари.

Самолёт ерга қўйиши билан юрагимизни илқ ҳислар чулғаб олди. Сайрбон жуда серҳаракат экан, дарров кунлик режамизни тузиб ташлади:

— Ҳозир Урганчга, кейин Ҳонқага палос фабрикасига учрашувга борамиз. Кейин Хивага марҳамат қиласиз...

Ҳонқа палос фабрикаси уша вақтда ранг-баранг палослар яратиб, тилга тушган, жуда харидоргир маҳсулотлар чиқарарди. Фабрикада кулчилик цехи ҳам бор экан. Биринчи курганим офтобга қатор териб қўйилган сопол товоқлар бўлди.

— Бодия, — деди ҳамроҳимиз.

— Сопол товоқ, — тутдим мен.

— Асли шундай, — деди сайрбон Машариф. — Лекин бизда номи бодия.

Юринг, нарироқда гул туширилганлари бор.

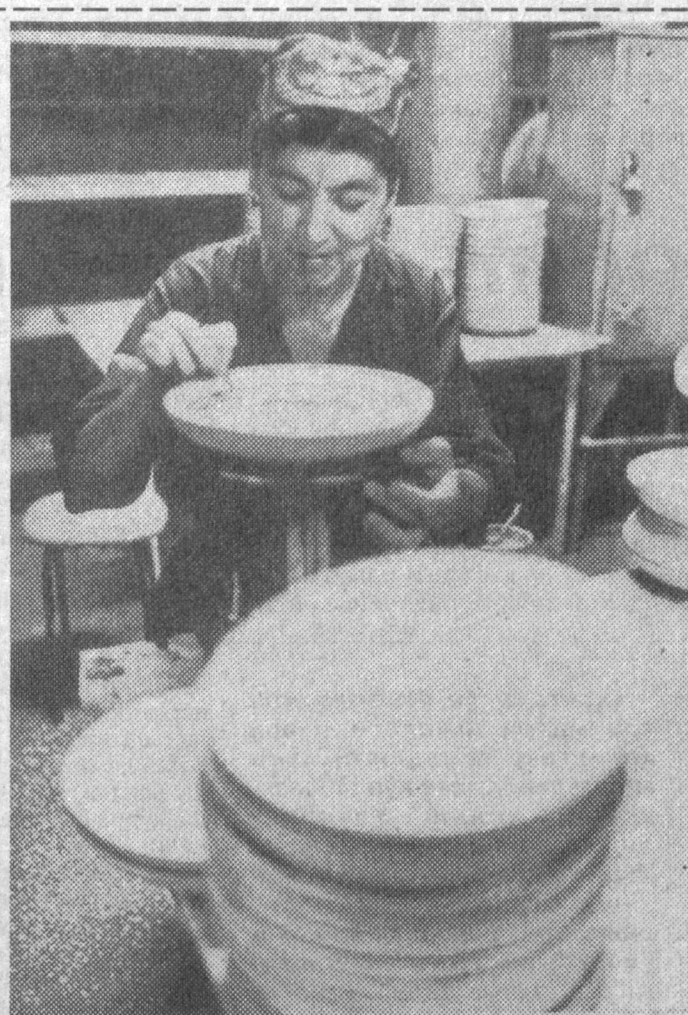
Шоирона ном билан аталган кулчилик буюмини кулга олганимда унинг гуллари худди сайраб юборгандек бўлди.

— Хивада бундан ҳам

ТУПРОҚДАН ГҲЛ ЯРАТГАНЛАР

зўри бор, — деди Машариф. Хива...

Ушанда тарихда «Хоразмийлар кули билан яра-

вача билан бодия совға қилди.

— Хиванинг тупроғидан, — деди у гурур билан. Кузага сув солсангиз уч кун салқин туради. Узимизнинг уста Раимберди Матжонов ясаган.

на пишади, пиела, лаган, коса—шунга ухшаш чиройли қуринишларга эга булади. Уни харид қилган эса Хиванинг ҳароратини, муҳаббатини ўзи билан бирга олиб кетади.

Табиат ҳар бир инсонга

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

ди.

Бугунги Хиванинг жамолини унинг кули гул одамларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса «Сопол» ҳиссадорлик жамияти иш-

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

ди.

Бугунги Хиванинг жамолини унинг кули гул одамларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса «Сопол» ҳиссадорлик жамияти иш-

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

ди.

Бугунги Хиванинг жамолини унинг кули гул одамларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса «Сопол» ҳиссадорлик жамияти иш-

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

ди.

Бугунги Хиванинг жамолини унинг кули гул одамларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса «Сопол» ҳиссадорлик жамияти иш-

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

ди.

Бугунги Хиванинг жамолини унинг кули гул одамларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса «Сопол» ҳиссадорлик жамияти иш-

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

ди.

Бугунги Хиванинг жамолини унинг кули гул одамларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса «Сопол» ҳиссадорлик жамияти иш-

жон ато этганда унинг ўзига яраша иқтидор, маҳорат ҳам бағишлар экан. Не ажабки, хивалик кулол — сопол усталарига тупроқдан муъжиза яратиш бахтини берган. Мабодо Хивага йўлингиз тушса, сиркори лаганлар, кузалар, гулдонларнинг энидан берафқ утманг. Унга «Сопол» ҳиссадорлик жамиятининг қўш қўли олтин соҳибалари жило берган.

Хива... Ушбу номда Оллоҳни-

Насиб этса янаги келганингизда лаганини ҳам бераман.

Шунга ҳам 15 йиллар булибди. Уша уста бобо бу йил Камолдин Бехзод номидида Давлат мукофоти-га сазовор бул-

БУГҲН

ПОЙТАХТИМИЗДА ТУРКМАН КИНОСИ КУНЛАРИ БОШЛАНАДИ. У УЧ КҲН ДАВОМ ЭТАДИ.

Туркменистон Давлат киновидеокорпорацияси раиси А. Мамилев, раис уринбосари Маратниёз Курбонниёзов, Туркменистон халқ артисти Ортик Жаллиев, Туркменистон Кино маркази ва болалар, ёшлар ва оила учун мўлжалланган «Нусай» телевидениесининг бош директори, режиссёр, Туркменистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Эдуард Режеповлар шахримизнинг азиз меҳмони бўлишади.

Дўстларимиз ўзлари билан кейинги йилларда яратилган энг яхши экран асарларини олишга келишган. Қардош Туркменистон кино санъати қардош республикалар билан узвий боғланган ўзаро дўстлик ришталари ила шаклланиб, ривожланибди. Бугун касбий маҳоратга эга истеъдоди юксак ижодкорларига эга туркман кино санъати тарихига назар ташласак, унинг илдиэлари узоқ мезгилга бориб тақалганининг гувоҳи бўламиз.

Туркман киноси бундан етмиш йил муқаддам хроникал-хужжатли ленталар яратиш билан бошланган,

дан сабоқ берди. Туркменистондан Ортик Жаллиев, Бобо Аннанов сингари ёшлар санъат илмидан шу ерда сабоқ олдилар.

Азалий дўстлик, қардошлик ҳамкорлиги санъатимиз, ижодимиз муштараклигида, айниқса, яққол кўзга ташланади. Бир қатор ўзбек фильмларида қардош республикалар актёрлари қаторида туркман актёрларини ҳам кўрамиз.

Бугунги туркман киносининг етуқ намоёниси Ортик Жаллиев «Туркманфильм»нинг «Дадил қадам», «Қўхитанг фожиаси», «Арғумоқнинг ўғирланиши» каби кўплаб фильмларда шунингдек, «Қизилқум», «Алангали сўқмоқлар», «Менинг азиз кишим» ўзбек картиналарида турли роллар яратган. Ҳаммет Муллоқ Ш. Аббосовнинг «Қалбингда қуёш» фильмида тақдири оғир, мураккаб ролни ўйнаган. Бобо Аннанов эса «Ўзбекфильм»нинг «Фалокат оёқ остида», «Нодирабегим», «Анчик данак» фильмларида қатнашган. О. Жаллиев, Х. Норалиев, Б. Аннанов ва бошқа актёрлар бизнинг студияни ўзларининг иккинчи ижодхоналари деб биладилар.

Аънавий Тошкент Халқаро кинофестиваллари туркман киносининг энг

Туркман киноси кунлари

ИНСОНИЙЛИК ҚАСИДАСИ

1929 йили туркман дехқони ҳақидаги «Оқ олтин» биринчи бадий фильми суратга олинди. Шу даврда вужудга келган «Туркманфильм» студиясининг илк асарлари республика ҳаётининг муҳим воқеаларига бағишланди. Студия йилма-йил куч тўплаб, ташаббускор санъатни юракдан севган ёшларни ўз бағрига олди. Улар ёш-ликка хос ғайрат ва шижоат билан экран санъатининг муъжизакор сирларини ургандилар, кино тасмаларига юртдошлари қиёфасини, ҳаётини муҳрлашга интилдилар. Уруш йиллари жанговар кино-тўпламлар чиқардилар.

1948 йилда руй берган қўли зилзила республика ҳаётининг барча жаҳалларига таъсир кўрсатди. Кино жараёнлари ҳам маълум муддатга тўхтади.

«Олисдаги келин» (1948) мусикали комедияси яратилгандан сўнг факат 1955 йилдагина бирин-кетин экранларга маийший-ижтимоий ҳаётнинг турли қирралари ёритилган «Кека» Аширнинг ҳийласи», «Чўпон ўғли», «Оила номуси», «Айна», «Айтишув» фильмлари чиқарилди. Айниқса, ўзига хос кинематографик дастхати билан кўзга ташланиб қолган ёш режиссёр Б. Мансуровнинг «Айтишув» фильми шонорна лирик йўналиши, таъсирчан тасвирий ечим билан туркман миллий киносига муҳим воқеа бўлди.

Республика киноси шаклланишининг дастлабки босқичларида О. Қорлиев, К. Бердиев, С. Отаева каби қалдирғоч ижодкорлар турган бўлса, уларнинг издошларини давом эттириш, истеъдодли ёшлар сафини кенгайтириш миллий кино олдида турган муҳим вазифалардан эди. Марказий Осиёда ягона бўлган Тошкентдаги хозирги Маннон Уйғур номидаги Давлат санъат институтини Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистон республикаларидан келган ёш истеъдодларга саҳна ва экран санъати-

сара асарларини жаҳон экранларига олиб чиққан. «Келинчақ» фильми билан дунёга танилган Хўжақули Норлиев ва Майягузал Айтматовларнинг «Отини аёл эгарлаганда», «Жамол дарахти», «Қорақум», «Сояда 40 даража» фильмлари назокатли, шижоатли туркман аёлларига бағишланган қасида бўлиб жаранглади. Бу ижодкорларнинг «Бахтидан айрилган Фироккий», «Манкурт» фильмлари дастлаб Тошкент кинофестивалларида намоийш этилган.

«Туркманфильм» студиясида бугунги кунда янгича тафаккурга ва қарашга эга, ўз миллий киносини юксаликка кўтаришга интиляётган бир қатор истеъдодли, изланувчан киноижодкорлар меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг кейинги йилларда яратган фильмларидан айримлари билан тошкентлик мухлис-лар танишадилар.

Режиссёр Э. Режеповнинг «Савдойи» фильми замонавий, фожавийи комедиядир. Унинг бош қаҳрамони — афгон урушини бошидан кечирган кишидир. Унинг ҳаётга, ўзлигига қайтиши осон бўлмайди. «Гроссмейстер» (режиссёр Мухаммад Суёноҳонов) комедияси ёши улғайганга қарамай ишқ дарида мубтало бўлган киши ҳақида хикоя қилади. Бош ролни Ортик Жаллиев ижро этган. Ниҳоят «Ўғил» (режиссёр Ҳолмамед Қакабоев) фильми оғир уруш йиллари оила боғлиғидан жудо бўлган она ва бола ҳақидаги таъсирчан хикоядир. Унда бош ролни таъкили ўзбек актрисаси Тамара Шокирова ижро этган.

Туркман кино усталари яратган юқоридидаги уч бадий фильм туркман киносини кунларида намоийш этилади.

Жамила АСАДОВА. СУРАТЛАРДА: «Ўғил» киносидан лавҳа. Бош ролда Тамара Шокирова. Таъкили туркман актёри Ортик Жаллиев «Арғумоқнинг ўғирланиши» фильмида.

ШУНДА ЖОЗУЛМА ЖОЗУЛМА

Гўзалсан, ҳур диёрим, дилрабосан,
Дилимнинг тўрида нозик навосан,
Муродим машъали порлар ҳаммаша,
Бу машъал узра сен нуру зиёсан,
Нуру зиёга консан, эй Бухоро!
Саховатли пахтазоринг тилларда дoston,
Қорақўл қўйларинг элларда дoston.
Музларни эритар газли оловинг,
Сермева боғларинг дилларда дoston.
Асл шахристонсан, эй Бухоро!

Амударё ўзингга таъзим эттай,
Шифобахш сувларини тақдим эттай,
Тутар шердилларинг дарё жиловин,
Саодат мактабида таълим эттай.
Вужудимда пинҳонсан, эй, Бухоро!
Қадимий навқиронсан, эй, Бухоро,
Жаҳон ичра аёйсан, эй Бухоро!
Расулинг таърифда она шахрим
Ширин жонима жонсан, эй Бухоро!

Султон РАСУЛИЙ.

Аристофан миллоддан аввалги 445-385 йилларда яшаб, ижод этган юнон мутафаккиридир. Тарихчиларнинг гувоҳлики беришча Аристофан 44 та асар яратган. Шундан 11 таси бизгача етиб келган.

Алломанинг одоб-ахлоққа доир ҳикматлари ниҳоятда ибратлидир.

Улар мана қарийб 25 асрдирки, инсониятга беназир хизмат қилиб келаяпти.

● **«Туғилишданок парвозга шай бўлиш дунёда энг олий бахтдир!»** Ҳа, инсоният дунёга келгандан кейин фақат умид билан орзу билан яшайди. Ана шу эзгуликлар амалга

ошса унинг парвозидир. Парвозга шай бўлиш учун одамлар ўзларини жуда эрта тайёрлашлари керак. Ақлни ишлайтиб, фаросатнинг имкониятларидан

ҳам ана шу имкониятлардан тўла фойдаланмайди. Лоқайдлик, дангасалик сингари иллатлар одамларни йўлдан уради. Кўзга кўринмас чирмовиклари билан

одамлар сирасига қўшади.

● **Тулқидек айёрлик инсонга ётдир, Майда чақа бўлиш уят, исноддир.**

Ҳикматлар

ДОНОЛИК ЭСКИРМАЙДИ

фойдаланишлари даркор экан. Пок ниятлар, эзгу орзулар, ёниқ умидлар инсон парвозларининг қанотларидир.

● **«Дано одам душмандан ҳам кўп нарса ўрганади».** Ақлли мавжудот ҳисобланган одам кўп нарсаларга қодир. Минг афсуслар бўлсинки, ҳамма

тўғаноқ бўлади, халақит беради. Аммо мард, жасур, ғайратли, энг аввало фаросатли инсонлар эса ўз зиммаларидаги мажбуриятларини сидқидилдан бажариб, ўзларининг бурчларига содиқ қоладилар. Уларнинг ҳаётдаги изларига тарих муносиб баҳосини бериб, доно

Дано одамлар зийраклик, ақллилик каби фазилатларни ўзларида кучли мужассамлаштирган инсонлардир. Улар атрофга ўта сезгирлик билан қарайди. Айёрлар ҳар бир имо-ишоранга ҳо-зиру нозир, ўта «зийрак», «мо-хир», «топқир»дир. Сўзамоллик-

да ҳам устаси фаранг. Йўқ сифатларининг шода-шода тизиб ташлайди. Даноларнинг доноси, ақлларининг ақллилиги қилиб тасвирлайди. Сиз учун таъвозелар ҳам ўз жойида, мулоимлигини айтмайсизми?

● **«Ақли қалтанинг — тили узундир».** Алломанинг мазкур ҳикматида ҳам мазмун шигил, маъно серобдир. Бировлар маза-сиз, матрасиз сўзларни чувалаштириб, эзмалик қиладилар. Ми-жговлик ҳам уларда етарли.

Кўриниб турибдики, Аристофан иллатларни фош қилишда устаси фаранг бўлганлар.

Муускул УСМОНОВ,

Тошкент Молия институти профессори.

Инглиз Дэвид Мейзон 3,5 минг акр майдонга эга бўлган мол-мулк эгаси. У мўъжизага уйи деразаси ёнида ўтириб, қишлоқ манзараларини томоша қилишни ҳўс кўради. Адабиёт соҳасида ҳали омадини синаб кўрмаган.

Бир кун Дэвид одатдагидек дераза ёнида ҳаёли суриб ўти-
раркан миясига бир фикр кел-
ди: «Езувчилик соҳаси-
да бир ҳаракат қилиб кўрсам,
қалай бўларкин? Ҳар ҳолда,
«Етиб қолгунча, отиб қол» де-
ган гаплар бор. Хуллас, у қатъий
ишга киришди ва... ана-мана,
хаш-паш дегунча, қотириб ки-
тоб ёзиб ташлади. Асар ҳали
дунё ёзилиш кўрмасидан ҳо-
бошловчи-ёзувчи салкам бир

пуллаш имкониятлари борлиги-
ни «шипшитиб» қўйди...
Хаваскор адиб романини эк-
ранлаштириш ҳуқуқи учун Жеймс
Бонд ҳақиқатан машҳур филь-
млар продюсери Каббл Брокко-
лидан 1 миллион доллар ола-
диган бўлди. Шундай қилиб, Дэ-
вид Мейзонга пул оқиб кела
бошлади.

Ҳўш, ушбу романининг машҳур
бўлиш нияда, деган савол
туғилиши табиий. Ҳамма гап шун-

Турфа олам

ҲАМ БОЙИДИ, ҲАМ МАШҲУР БҮЛДИ

миллион фунт-стерлинг қалам
ҳақи ҳам олди. Бунақаси ҳали
Британия ороллари тарихида
бўлмаган. Шундай қилиб, Мей-
зон бир зумда ҳам бойиб кет-
ди, ҳам тилга тушди...

Китобнинг номи — «Вавилон
устида соялар» деб аталади.
Мейзон — Уэльс гвардияси-
нинг сойб қалитани. Англия-
нинг Итон шайхиди энг ну-
фузли коллежда тахсил олган.
Бу даргоҳда ўз даврида кўп-
ла дипломатлар, вазирлар, ҳатто
бош вазирлар ҳам етишиб чи-
қан. Мейзоннинг мол-мулки
Оксфорд-шир графлиги ҳудуди-
да жойлашган. Унинг қўлзма-
сини «Блумсбери публишерз»
нашриётида ўқиб чиқшадан
сўнг, унга дарҳол 5000 фунт-
стерлинг қалам ҳақи тақлиф қи-
лишди. Муаллифга эса шунча
пул қамдек туюлди. Вивен
Шустер деган одам унга роман
воқеаларини «давом эттириб»
асарни янада қимматроқ, яъни
Мейзон ўзи истаганча нархда

даки, бир неча ой давомида Фор-
с кўрғазига бўлиб ўтган харбий
ҳаракатлар ўз вақтида ҳўш
қолди. Шундай қилиб, Иккинчи та-
рар шундаки, жанговар ҳаракат-
ларнинг қулимаганда тўқатили-
ши қимматдир «қоникмаслик»
таасуротини қолдирган, гўё бо-
шланган иш қийматга етказилма-
гандай бўлиб қолган.
«Блумсбери публишерз» на-
шриёти Дэвид Мейзон китобини
Фредерик Форсайтнинг «Чиябў-
ри кўни» романи билан тенглаш-
тирди. Бу асар уни адабиётда
суперюлдуга айлантирган эди.
Ўз вақтида ношйрлар номаълум
сабабларга кўра бу асарни бо-
сишга иккиланган, асар қў-
лзмасини йигирма етти марта
қайтариб беришган. Ниҳоят, ро-
ман чоп этилиб, тез орада бе-
стселлар деб топилди. Бу асар
де Голла қилинган сўқасд мав-
зуга бағишланган эди.

Хоризк матбуоти асосида
Мирза АЛИЕВ
тайёрлади.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

**Азиз ҳаммаҳарларимиз
Ва пойтахтимиз
меҳмонлари диққатига!**

ТОШКЕНТ

**лаҳзали пулли
лотереясида
омадингизни
синаб кўринг.**

**Сизни ҳар
тўртинчи
чиптада
100 сўмдан
100.000 сўмгача
пул ютуқлари кутмоқда!**

Эме омади

**иқибодларимизга оса
500.000 Ва 1.000.000
сўмлик пул ютуқлари
мунтазирдир!**

**1000 сўмгача бўлган пул ютуқлари лотерея
чипталари сотиладиган жойининг ўзида
таркатувчилар томонидан тўланади.
5000 сўмлик ва ундан ортиқ пул
ютуқларининг олиш учун эса Ўзбекистон
Халқ банкнинг Тошкент шаҳридаги
исталган бўлимчаларига мурожаат
қилишнинг мумкин.**

ЮНУСОБОД ДАҲАСИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

**1997 йил 1 январгача телефон ўрнатш учун ариза
берган Юнусобод даҳасининг қуйдагилар:**

— 2-мавзе: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 14-а, 32, 33, 34, 37, 38,
39-уйларда яшовчилар;
— 3-мавзе: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23-уйларда яшовчилар;
— 4-мавзе: 1, 2, 3, 72, 74, 75-уйларда яшовчилар;
— 5-мавзе: 1-6-«а», 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13,
14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32,
33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44-уйларда яшовчилар;
— 9, 10, 11, 12-мавзёлардаги ҳамма уйларда яшовчилар;
— 13-мавзе: 1, 2, 7, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22-уйларда
яшовчилар;
— «Шодлик» маҳалласи;
— Рашидов, Толипов, Гадовбойев, Одилов, Холмухамедов,
Хидрашев, Чинкит йўли, Жалилов, Едгоров, Султонов қўчалар-
ида яшовчи фуқаролар телефонларини расмийлаштириш учун
Юнусобод даҳаси, 11-мавзе, 32-уйда жойлашган 125-АТСга тақ-
лиф қилинадилар.

**Тошкент шаҳар телефон тармоғи ва радиолантис-
ишлар чикариш бирлашмаси.**

Тошкент шаҳар «Киновидео» акционерлик бир-
лашмаси «Ўзбекино» давлат акционерлик компа-
ниясини расми Темирмалик Юнусовга отаси, Ўзбе-
кистон халқ артисти

Машрабжон ЮНУСОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия
изҳор этади.

Душанба, торшанба
ва жума
кўчалари чиқади.
Нашр кўрсаткичи
209

Нашрини етказиб бериш
масалалари бўйича турар
жойлардаги почта
бўлимларига ёки «Тош-
кент» почтасига 133-74-05
телефонига мурожаат
қилишнинг мумкин.

Шахримизнинг олтин кузи ҳам ўзига хос ажойиб
манзаралари билан барчани муфтун этади.
Рустам Шарипов олган сурат.

**Герхард БРАНСТНЕР,
немис адиби**

НАСРИЙ МАСАЛЛАР

«МУЪЖИЗАКОР» МУТТАҲАМ

Бир камбағал киши обрўли одам билан тортишиб
қолди. Иш охири жанжалга айланиб, камбағал рақи-
бининг бошига етди.

— Агар бир мўъжиза кўрсатсам, гуноҳимдан кеча-
сизми? — деди у қозига ёлвориб.

Қози бош силкигач, сўзида давом этди:
— Мен шундай мўъжизакор одамманки, ўлганлар-
ни тирилтира оламан. Сизни ҳам аввал у дунёга жу-
натиб, сўнг ўзим қайта тирилтираман. Розимисиз?

Буни эшитган қози қулиб, деди:
— Эй, сен, «мўъжизакор» муттаҳам, гуноҳингдан-
ку кечдим, энди сен ҳам «мўъжиза»нгдан кеча қол.

ЖИННИНИНГ ЖАВОБИ

Қаердандир бир жинни етиб келиб, талабаларига
сабоқ бераётган мунариб рақпарасига ўтирди-да,
унинг олдидаги китобни варақлаб кетди. Орадан ан-
ча дақиқа ўтса-да, у китоб варақлашдан тинмади.
Шунда мударриснинг тоқати тоқ бўлди:

— Хой инсон, илло китобни ўнг ушласанг-чи!
Жинни дарҳол жавоб қайтарди:
— Маъзур туттайлар, афандим, мен чапакайман.

ТОВУҚ УҒРИСИ ВА ҚУДУҚ

Бир одам ҳиммат қилиб, қишлоқни шаҳар билан
боғлаган йўл ёқасида қудуқ қазиди. У ёқ-бу ёққа
ўтган йўловчилар қудуқ бўйида қўхтаб, ташналиклар-
ини босиб, қудуқ қазигани дуо қилиб ўтишаркан.
Иттифоқ, шу қудуққа тунда кимдир тушиб кетиб,
чўкиб қазо қилибди. Одамлар энди фалончи қудуқ
қазимаганида пистончи ўлмасмиди, дея уни қарга-
шга тушибдилар.

Кейинроқ маълум бўлишча, чўкиб ўлган кимса
анчадан буён қўлга тушмай юрган товуқ ўғриси бў-
либ чиқди. Ўғридан қўтулганлари учун одамлар ана
қудуқ қазиган кишини мактай бошладилар ва уни
бир сават тухум билан сийладилар.

ЭНГ МУҲИМИ — САБР-ҚАНОАТ

Бир кишининг қалин ўртоғи мансабга минди. Дўс-
ти унга насиҳат қила бошлади:

— Доимо эсингда тут, энг муҳими — сабр-қаноатдир.

— Яхши, — деди ошнаси бунга жавобан.

— Эсингдан чиқмасин, энг муҳими — бу сабр-қа-
ноат, — ўғит иккинчи бор тақдорланди.

— Хўп, — деди мансабдор, — маслаҳатингга доим
амал қиламан.

Қунончақ дўст энди оғайнисига учинчи марта панд-
насихат қилишга киришди:

— Илло-билло унутмагин, энг муҳим нарса — са-
бр-қаноат...

Шунда амалдор тутак, биродарига ўшқирди:

— Нима, мени жинни деб ўйлаётсанми? Ўргилдим
ўша қароматингдан!

— Ана қўрдингми, — деди босиқ дўст, — сенга
шунча айтганим билан барибир сабр-қаноат қилиш-
га кучинг етмади.

Немисчадан
Мирзаали АҚБАРОВ
таржимаси.

**Газетамизда «Ит етаклаган
хонимлар» мақоласи эълон
қилинган, тахририятимизга
муштарийлардан кўп-
ла маълумот келди. Уларнинг
айримларини эълон қилдик.
Жами мактублар мазмун-мо-
хияти жиҳатидан умумлашти-
рилганда уч савол пайдо бўл-
ди ва бу саволларни мутасад-
ди шахсларга бериб, уларни-
нг жавобларини олдик. Қуйи-
да жавоблар билан таниша-
сиз.**

● **1-савол: Хонадонларда
ит боқиш учун қандай қоида-
ларга риоя қилиш керак?**

**Марс Валишин,
шаҳар давлат ветеринария
бошқармаси бошлигининг
ўринбосари, шаҳар бош эпи-
зоотолог шифокори:**

— Вазирлар Маҳкамасининг 1996
йил 18 январдаги «Ўзбекистон Рес-
публикасида одамлар ва ҳайвон-
ларнинг қутуриш касаллигига қар-
ши курашишни кучайтириш чора-
тадбирлари тўғрисида»ги қарори
билан тасдиқланган «Аҳоли яшаш
жойларида ит, мушук ва бошқа
ҳайвонларни сақлаш қоидалари»
мавжуд. Унга кўра кўпқаватли
уйларнинг алоҳида хонадонида ён
қўшилларнинг розилиги билан,
коммунал уйларда эса унда яшов-
чиларнинг розилиги билан битта ит
ва битта мушук сақлашга рўхсат
этилади. Ит сотиб олганда ёки ян-
ги яшаш жойига кўчиб келганда ит-
ни 7 кун мобайнида рўйхатдан ўт-
казиш зарур. Рўйхатдан ўтказилган-
лиги (ҳар йили қайта рўйхатдан ўт-
казилганлиги) ҳақидаги маълумот-
номани ҳамда итти текшириш ва
эмлаш учун ҳудудий ветеринария
муассасасига олиб келиш лозим.

Ўй ҳайвонлари умумий фойдала-
ниш жойларини (зинапола майдон-
чаларини, кириш жойларини ва ку-
рар жойлар атрофини) ифлос қи-
лишга йўл қўйилмайд.

Итлар турар жойлардан ва ало-
ҳида ажратилган бинолар ва ҳудуд-
лардан умумий ҳовлига ва кўчага
фақат калта бўйинбоғларда (йирик
ҳайвонларни тушқубоғларда), фу-
қароларнинг хавфсизлигини
таъминлаган ҳолда олиб чиқилиди.
Итлар очик ерларда ёки бунинг
учун махсус ажратилган майдон-
ларда сайр қилдирилади, бу ерлар
ҳар доим озода сақланиши шарт.
Ит одамларни тишлаган тақдирда
уни дарҳол текшириш ва ўн кун
муддатга алоҳида сақлаш учун ве-
теринария муассасасига олиб ке-
линади. Биринчи ва тақрирйи ве-
теринария кўриги ҳақидаги маълум-
отнома ветеринария муассасаси-
дан олинган ҳамда тишлаган ҳа-
бранинг шахсга топширилади.

Ҳайвонлар болалар муассасала-
рининг зоология бурчакларида са-

нитария-эпидемиология ва ветери-
нария хизматларининг рухсати би-
лан сақланади. Мактабларда, мак-
табгача болалар муассасаларида,
шунингдек даволаш муассасарида
қўриқчи итлар сақлаш тақиқла-
нади.

Ит, мушук ва бошқа уй ҳайвонла-
рини умумий овқатланиш корхона-
ларида сақлаш ва уларни озиқ-овқ-
ат дўконлари, бошқа дўконларнинг
савдо, ишлаб чиқариш жойларига
олиб кириш ҳам тақиқланади. Шу-
нингдек фуқаролар касал ва керак
бўлмаган ҳайвонларни ит тутиш ҳў-
жалиқларига топширишга мажбур-
дилар.

● **2-савол: Ит боқиш билан
боғлиқ муаммоларни жойлар-
да қандай ҳал қилса бўлади?**

Мавзуга қайтиб

**ИТ САҚЛАШ
МУАММОСИ**

ёки уч саволга уч жавоб

**Неъматжон Ҳасанов,
шаҳар маҳалла оқсоқоллари
маслаҳат кенгаши раисининг
ўринбосари:**

— Маҳаллаларда ит сақлаш анча
осон: унинг учун ҳовли бурчагидан
алоҳида жой топилади. Жонивор
хонадонда эмас, ҳовлида яшайди.
Лекин кўп қаватли уйларда ит сақ-
лаш муаммага айланди. Кўпқаватли
уйларда қўни-қўшиллар итлар сабаб
бўлиб жанжаллашадилар, ҳатто «ит
масаласи» маҳалла фуқаролари йи-
ғилишлари муҳокамасигага борди.

Ит боқиш хусусида соатлаб баҳс

қилишади. Айрим баҳшашувчилар-
нинг талаблари қатъий бўлади: ит
эгасига жарима солиш, ит боқишга
чек қўйиш керак ва ҳоказо.

Ўзбекистон Республикасининг
«Фуқароларнинг ўзини ўзи боқариш
органлари тўғрисида»ги қонунининг
24-моддасида ёзилади: «Ўзини-ўзи
боқариш органлари ўзларига берил-
ган ваколатлар доирасида қарорлар
қабул қиладилар. Бу қарорларни те-
гишли ҳудудда яшайдиган барча фу-
қаролар адо этишлари шарт». Шу қў-
нун талабидан келиб чиққан ҳолда ма-
ҳалла фуқароларининг йиғилиши ма-
ҳалла ҳудудидида кўпқаватли уйларда
ит боқиш ман этилади, деб қарор қа-
бул қилса, албатта маҳалла фуқаро-
лари ўзлари чиқарган қарорга риоя
қилишга мажбурлар.

Кўпқаватли уйларда ит боқиш ҳў-
мон кун тартибидан тушмай келаёт-
ган экан, бу масалани қонун нуқтаи
назаридан ҳал қилиш лозим. Бунда
маҳалла, туман, шаҳар ёки вилоят
миқёсида эмас, балки мамлакат ми-
қёсида ҳал қилиш учун ягона қонун
керак. Шундай қонун қабул қилин-

ҲУҚМ

ОГУФУРУШЛАР

Белгиланган куну улар
Жанубий вокзалда учра-
шиб, Тошкент — Қўнғирот
йўналиши бўйича қатнайди-
ган поездда Турманистонга
жўнашади. Келишувга
мувофиқ Тошкентда улар-
ни Каримберганава қўлиб
олади ва харидорларни
Шовот туманида яшовчи
Қўнғирот деган кимсача уч-
раштиради. Турхонава ун-
дан 3,5 килограмм кучли
таъсир этувчи марихуана
гивандлик моддасини олиб,
ўрнига 60 манат тур-
киман пулини беради. Со-
тувчи бу нархга қўнмагач у
яна 3000 сўм ҳам беришга
ваъда қилад.

Харидорлар гиванд
моддани сотиб олган уни
хас-чўллардан оёдан тоза-
лашади ва Каримбергана-
вани ҳам сафарига қўшиб
яна уша поездда Тошкент-
га етиб келишади. Та-
бийки «товар» Шовранинг
уйига туширилади. Кейин
хонадон эгаси туркманис-
тонлик ҳамтововги билан
«Сиз бир ёндан, биз бир
ёндан» деб унинг ҳар би-
рини (5,2 граммдан) тугурт

қутиси ва қорғоз халтачалар-
га (6,1 граммдан) жойлаш-
тирадилар-да вақт ганимат
дея уша қўнмагач сота
бошлайдилар. Биринчи бў-
либ 57,2 грамм оғуни Шои-
ранинг ўзи пулга айланти-
ради. Кейин 134,2 грамми-
ни Каримберганава орқали
сотиб унун Шоира Алимо-
вага етказдиради. Тўшган
пул келишувга мувофиқ
узоро тақсимланади.

Жиний гурӯҳ марихуана
савдосини майдалаб қизди-
раётган бир пайтда Карим-
берганава уйига бориб, бо-
ла-чақаларига тўшган пул-
дан ташлаб келмоқчи ва шу
жараёнда Шовотдаги

таъминотчилари Қўнғиротга
ваъда қилинган 3000 сўмни
ҳам бериб келмоқчи бўла-
ди. Шунда Шоира пишқ-
лик қилиб унга «қўруғини
бергиси келмай «ҳўли»ни,
яъни 263,3 грамм гиванд
моддани тўтқазади.

— Мана шунисини олиб
бориб беравер, — дейди у
сур бўлиб.

— Оббо муғомбир-ей, —
дейди Гулчехра Шоирага
бардан билан. — Товар эга-

си қарзимиз учун яна ўз
товарини қимматига
қайтариб олмайди-ку!

— Мен ҳам шунча қил-
сини деётганим йўқ. Уни
сотиб, пулга айлантириб
бер.

Аммо Гулчехрага бу иш-
нинг улдасидан чиқиш на-
сиб қилмади. Негаки,
Шоира сабил қолгир оғу-
ни 250 АҚШ долларига
пулгаётганида қўлга ту-
шиб қолади ва терговчи-
лар қалавонинг учидан чу-
ватиб Гулчехрага «соққа»
айлантириш учун берилган
марихуанани ҳам топиб,
мусодара этишади.

Шундай қилиб, беш ки-
шилиқ жиний гурӯҳнинг
ҳаммаси қўлга олинди.
Яқинда уларнинг қилиш-
ларини қўриб чиққан Тош-
кент шаҳар суди Шоира
Турхонаванани 13 йилга,
Гулчехра Каримберганава-
ни 11 йилга, Бахтиёр Бол-
табев ва Тилабол